

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ОПШТИНА ПАРАЋИН
УПРАВА ЗА УРБАНИЗАМ, ФИНАНСИЈЕ,
СКУПШТИНСКЕ И ОПШТЕ ПОСЛОВЕ
Одељење за урбанизам и имовинско правне послове
Број: 037-133/22-V-04
Датум: 4.8.2022. год.

ПРИДРУЖИ СЕ
Драган Ристић
Плана
Параћин
бр. 206/22
05. 08 2022

ОБАВЕШТЕЊЕ ЗА ПРИСТУП ИНФОРМАЦИЈАМА ОД ЈАВНОГ ЗНАЧАЈА

УГ „Придружи се“
Драган Ристић
Плана
Параћин

Поштовани,

На основу захтева поднетог 13.07.2022. године на основу Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, а везаног за издавање копије услова издатих од стране Завода за заштиту природе поводом израде Плана "Усклађивање просторног Плана општине Параћин са одредбама закона (Сл.гл.бр.72/09 и 81/09)", ("Општински службени гласник", број 8/2011 од 01.07.2011.год)., а у складу са већ достављеним обавештењем, обавештавамо Вас да су за потребе израде Плана **Усклађивање просторног Плана општине Параћин коришћени услови Завода за заштиту природе издати за потребе израде Просторног плана општине Параћин (ОСГ број 1/2007 од 20.02.2007.) обзиром да је тада рађено Усклађивање Плана скраћеном процедуром-према закључку Комисије за планове општине Параћин, а у складу са мишљењем Министарства животне средине и просторног планирања бр. 011-00-00484/2009-07 од 20.07.2010. године.**

У прилогу Вам достављамо копију издатих услова Завода за заштиту природе.

Лице именовано за поступање по захтевима
за слободан приступ информацијама од јавног значаја

Тијана Анђелковић Богдановић, дипл.правник

МРОС ПРЕДЛОЖЕЊЕ
4497
9.12.2005
Србије
Крагујевац

датум 06.12.2005.
број 03-2346/2

ЈП ДИРЕКЦИЈА ЗА УРБАНИЗАМ И
ИЗГРАДЊУ КРАГУЈЕВАЦ

КРАГУЈЕВАЦ

УСЛОВИ ЗАШТИТЕ ПРИРОДЕ И ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ ЗА ИЗРАДУ ПРОГРАМА ЗА ПРОСТОРНИ ПЛАН ОПШТИНЕ ПАРАЋИН

1. На основу увида у достављену документацију, односно Централни регистар заштићених природних добара које води овај Завод, констатује се да на подручју Просторног обухвата општине Параћин нема посебно заштићених делова природе, те тако ни посебних обавеза обрађивача Плана које би проистекле из Одлуке о заштити.

2. Завод за заштиту природе је кроз претходна истраживања, односно са циљем заштите дела Кучајских планина прелиминарно истраживао шире подручје на територији општина Параћин, Бољевац и Бор.

Изrada студије заштите Кучајских планина планирана је крајем 2006. године. Обрађивач се у том контексту обавезује да прилагоди планирану намену простора Параћина и делатности концепту одрживог развоја водећи рачуна о заштити вода, земљишта, шума и генерално заштити биодиверзитета. У овом тренутку унутар наведених граница могу се издвојити као локалитети значајни за заштиту:

- пл. Баба,
- шире подручје превоја Честобродица,
- подручје реке Грзе, посебно изворишни део,
- подручје реке Црнице од локалитета Блага Марија узводно, до врха

Подстрана.

3. С обзиром да се ради о изради Програма за Просторни план, кроз све Услове, Завод сматра да је неопходно размотрити, односно резервисати још нека подручја са "посебном" наменом. Због специфичног положаја Параћина и делатности којима се становништво претежно бави, као и због

значајног развоја привреде, као и саобраћајне инфраструктуре републичког значаја, на територији општине неопходно је резервисати просторе са наменом заштите природних ресурса (шума, водотока, земљишта, флоре и фауне), очувањем квалитета животне средине и дефинисаним коришћењем за рекреацију становништва у природи.

У том контексту неопходно је обратити пажњу на:

- просторе дефинисане као изворишта водоснабдевања,
- све веће шумске комплексе, без обзира на власништво,
- на подручје које гравитира ка Јухору, односно падине Јухора,
- обале и приобаља река, посебно Мораве, укључујући и остатке меандара и влажних станишта,
- подручје језера Буљанка и друга излетишта,
- сва стара, посебно храстова стабла (као што је лужњак у Сикирици) као и групе-стабала,
- просторе око споменика културе, као њихове заштићене околине,
- брежуљке непосредно уз Параћин као што је Карађорђево брдо и Чукара.

4. Са аспекта заштите пољопривредног земљишта, посебно обратити пажњу на виноградска подручја и земљиште I и II класе и планирати изградњу на земљиштима лошијег квалитета.

5. За сва напред наведена подручја значајно је утврдити мере којима ће се спречити изградња, односно утврдити намену која подразумева рекреацију, заштиту ресурса и биодиверзитета, пољопривредне активности и сл.

6. Саобраћајни коридори као што су аутопут и железничка пруга фрагментишу простор (и само насеље Параћин) и представљају отежавајући фактор у целовитом планирању простора.

Планом је неопходно дефинисати широке коридоре уз ове објекте и максимално избећи стамбену изградњу у њима. Коридори треба да буду намењени заштитним појасевима, радним и складишним зонама и сл.

7. Посебно треба решавати зоне и последице великих привредних комплекса као што су цементара, стаклара и фабрика кондиторских производа.

Планом обавезати власнике на уградњу неопходних уређаја за спречавање загађења вода, ваздуха, земљишта, као и претеране буке и неугодних мириса.

8. У смислу рејонизације пољопривредне производње, подручје општине припада ратарско-сточарском макрорејону. Обзиром да се ради о рејону веома добрих потенцијала за вођење ефикасне и разноврсне ратарске, повртарске и сточарске производње, један од приоритета је успостављање директних веза између биљне и сточарске производње. Такође је потребно услед сукцесивног погоршања структуре ораничног слоја

и запостављања развоја сточарства, применити одређена прелазna решења а то су

- заоравање zelenih organickih ђубрива и жетвених остатака,
- увођење плодореда,
- побољшавање технолошких поступака обраде земљишта

9. Врло значајна за сеоска насеља општине је и могућност снабдевања прехранбене индустрије поврћем. Ову могућност треба подржати, посебно у селима која имају традицију у производњи појединих врста поврћа, односно услове за развој здравствено-безбедне хране.

10. С обзиром на значај пољопривреде за општину, неопходно је обезбеђење најрационалније просторне организације за пољопривредну производњу и прилагођавање захтевима заштите животне средине и посебних природних вредности.
- побољшање нивоа пољопривредне производње процесима комасације, односно укрупњавањем мањих поседа, чиме би се постигла већа продуктивност и рентабилност поседа, као и већа могућност примене савремених технологија производње.

Реализацији претходно описаних активности имплементираних у оквиру Просторног плана општине, претходи дефинисање основног и дугорочног циља у оквиру одрживог развоја у области пољопривредне производње, а то је: успостављање интегралне производње на целокупној аграрној територији општине.

Основни циљеви израде Просторног плана општине, када је реч о контексту пољопривредног подручја, били би:

- стварање услова да се потенцијално високопродуктивно земљиште са релативно екстензивном пољопривредном производњом претвори у високопродуктивно земљиште са добро организованом интензивном производњом и високим приносима,
- увођење и примена савремене технологије производње, боље коришћење механизације, боља организација рада, повећање нивоа знања и производних искустава становништва на подручју, укључујући и знања из области производње "здраве хране";
- изградња система одводњавања и наводњавања,
- повећање сировинске базе за постојеће и нове прерађивачке капацитете прехранбене индустрије;
- повећање запослености и животног стандарда, продуктивности рада и прихода пољопривредног становништва овог подручја,
- обезбеђење најрационалније просторне организације за пољопривредну производњу и прилагођавање захтевима заштите животне средине и природних вредности.

11. Ради остваривања ових циљева и адекватне процене утицаја на околину сматрамо да је неопходно:

- проценити постојеће стање квалитета средине и природних вредности и утврдити актуелне деградационе процесе;

- идентификовати промене у средини које се могу очекивати од предложеног развоја агрокомплекса и размотрити природу ових промена, њихов интензитет и значај,
- означити које су промене неизбежна последица предложених активности и како се могу спречити или компензовати,
- дати смернице за решавање појединих ефеката на околину (вода, земљиште, становништво и сл.) и дати глобалне мере заштите.

12. Пољопривредна производња, а посебно ратарске културе и сточарство, у контексту утицаја на животну средину, односно природни комплекс, а индиректно и становништво, због интензивне примене агротехничких мера, носе са собом проблеме који се морају дефинисати и разрешавати. Основни проблеми у пољопривреди односе се на прекомерну употребу пестицида и хербицида, као и на употребу оних препарата, који су у Европи одавно забрањени (атразин нпр.), затим на неадекватну употребу ђубрива (у односу на тип и особине земљишта), као и на недовољно формирање ветрозаштитних појасева, којима се спречава еолска ерозија и где се задржава орнитофауна која је корисна у борби против инсеката. Индиректно ови проблеми у мањој или већој мери утичу на квалитет вода, а директно на здравље становништва.

13. На нивоу територије целе општине, кроз израду Просторног плана пре свега треба јасно, на основу критеријума којима се дефинише стратегија развоја општине, утврдити:

- намену површина - пољопривредно земљиште, привредне и радне зоне, као и грађевинско земљиште сеоских насеља,
- систем управљања отпадом (комуналним и индустријским отпадом), решити проблем сточних пијаца, сточних гробља, као и нелегалних депонија. Посебно обратити пажњу на одређивање локације за градску депонију. Такође је потребно израдити катастар индустријског и опасног отпада и извршити санацију "дивљих" депонија, које се најчешће налазе на сеоским подручјима, па је према томе примарно организовање сакупљања чврстог комуналног отпада са сеоског подручја,
- систем заштите водотока и њихових форланда од деградације и загађења комплетирањем система фекалне канализације, изградњом фабрике за пречишћавање комуналних отпадних вода и израдом катастра извора загађивања водотока на целој територији општине,
- обзиром да се за развој саобраћаја везују проблеми аерозагађења и буке, потребно је решавање проблема проточности саобраћаја, као и паркинг простора у насељима. За власнике индивидуалних парцела, где год је то могуће, предвидети обавезу формирања паркинг места у оквиру саме локације. Ово се односи и на друге инвеститоре и власнике објеката,
- начине решавања проблема нелегалне градње (стамбених објеката, привредних, викендица), посебно у оквиру приградских насеља, на обали језера, атрактивним позицијама итд. Просторним планом треба ближе дефинисати услове за легализацију бесправно

- подигнутих објеката. Сматрамо да се објекти изграђени (уколико се не ради о сеоским насељима) у ужим зонама заштите изворишта водоснабдевања, заштићеним околинама непокретних културних добара и на државном земљишту не могу легализовати. Један од услова легализације објеката за које постоји основ за легализацију би могао бити нпр. обавеза изградње непропусних септичких јама.
- дефинисати услове и просторе за експлоатацију песка, шљунка и глине, израдити катастар нелегалних мајдана шљунка и песка, поштравањем мера надзора и казних мера. Ограничити ове делатности с обзиром на концепт очувања пољопривредног земљишта. Предвидети рекултивацију деградираних површина пошумљавањем или формирањем рибњака или рекреативних површина;
 - обавезу дефинисања инфраструктурних коридора и мера њихове заштите до привођења намени;
 - обратити пажњу првенствено на заштиту пољопривредног земљишта, па у складу са тим планирати изградњу на земљишту лошијег квалитета;
 - привести намени напуштене копове од експлоатације шљунка и земље;
 - начине решавања питања водоснабдевања и канализационих система сеоских насеља и привредних објеката. Уколико не постоји могућност прикључења на канализациону мрежу, минимални услов је изградња непропусних септичких јама;
 - могућност водоснабдевања сеоских насеља спровођењем санитарно-техничких мера на сеоским водоводима (обезбеђивање зоне непосредне санитарне заштите око објеката водоводног система, каптаже и резервоари, заштита од продирања атмосферских и површинских вода, редовно чишћење и дезинфекција и сл.);
 - размотрити мере заштите животне средине при примени агротехничких мера (пестициди, хербициди и сл.). Размотрити проблем монокултура на великим површинама;
 - утврдити обавезу подизања ветрозаштитних појасева, као и очувања лугова, забрана, гајева, вегетације на међама и појединачних вреднијих, или група старијих стабала;
 - утврдити обавезу уређивања и озелењавања индивидуалних окућница у оквиру насеља, с посебном пажњом на уређење центара свих сеоских насеља;
 - неопходност процентуалног повећања свих видова зелених површина на просторима који се планирају за ширење града у наредном планском периоду;
 - где год је то могуће, планирати одговарајуће профиле улица за постављање нових дрвореда, а нарочито одговарајуће зелене заштитне појасеве, уз саобраћајнице, стамбене, индустријске зоне и објекте, зоне водозавхвата, као и уз друге инфраструктурне објекте који могу негативно да утичу на квалитет животне средине. Избор зеленила треба усагласити са условима заштите и његовом наменом.

- утврдити зоне и делове насеља где се могу планирати делатности у склопу индивидуалних стамбених објеката које не угрожавају околину (бука, мириси, прашина и сл.)

Светски и европски стандарди заштите природе и животне средине се базирају пре свега на тзв. "одрживом развоју", што би требало да подразумева разумно коришћење простора и ресурса, које би истовремено допринело и очувању параметара природне средине (вода, ваздух, земљиште, вегетација и флора и др.) или га бар свело у прихватљиве оквире. Очување биодиверзитета односи се на валоризацију и заштиту живог света односно аутохтоних врста флоре и фауне подручја. Циљ овог одређеног подручја, као и да се обезбеде услови за опстанак свих врста флоре и фауне квалитета живљења.

Образложење

Одредбом члана 61. и 51. Закона о заштити животне средине ("Службени гласник РС", бр. 66/91), и члана 34. Закона о заштити животне средине ("Службени гласник РС", бр. 135/04) одређено је да организација за заштиту природе, тј. Завод за заштиту природе Србије утврђује услове заштите и даје податке о заштићеним природним добрима у поступку израде просторних и других планова, односно основа (шумских, водопривредних, ловних, риболовних и др.) и друге инвестиционо-техничке документације.

У складу са наведеном законском одредбом, ЈП Дирекција за урбанизам и изградњу Крагујевац из Крагујевца поднело је захтев за издавање услова заштите природе и животне средине за израду Програма за Просторни план општине Параћин.

Достављено:

- Министарство науке и заштите животне средине - Управа за заштиту животне средине,
- Министарство за капиталне инвестиције,
- Дирекција за изградњу општине Параћин

Директор Завода
Проф. др Лидија Амиџић

